

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egy óra 35 kr. (70 fillér.)
Három óra 1 frt (2 kor.)

Vidékre postán:

Egy hónapra 65 kr. (1 kor. 30 fill.)
Három óra 2 frt. (4 kor.)
Hat óra 4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Kossuth-utca 4. szám.Szerkesztésért felelős:
GÖNDÖR FERENC.

Strasznoffot elítélték. — Végzetes kázánrobbanás.

Az „uj“ delegáció.

Nagyvárad, január 12.

A delegáció ülései véget értek. A zárülés is meg volt. A szép, a finom, a fölséges milliók meg vannak szavazva. Egyéb semmi sem történt.

Vagy történt valami? Nézzük csak meg, hogy az a három delegáció, amely a nemzeti kormány uralma óta egybegyült, mit végzett, miben különbözik a régiektől, miben volt jobb, eredményesebb amazoknál. Rövidesen megállapíthatjuk a különbséget és rövidesen kitűnik e különbségből az a novum, amit a koalíciós delegáció létre tudtak hozni. Hát mindenekelőtt az történt, hogy lelkes és nagystíliu reformátorok erősen próbálkoztak változtatásokat eszközölni az ügyrendben. Mintha valaki a repülőgépet úgy akarná feltalálni, hogy a papírsárkány farkára nagyobb csomó gázt kötöz. Jó. Sikerült kisebb nagyobb lim-lomot költözni a papírsárkány farkára, de azért a delegációból még sem lett repülőgép. Maradt ami volt, nyomorult papírsárkány, amelynek madzagját Bécsből dirigálják. A dolgok lényegére nézve semmiféle változás nem történt. Aki a közös miniszterek közül pénzt kért, annak adtak pénzt, amennyit akart. A militarizmus tultengése ellen egyetlen egy magyar delegátus sem emelt szót, sem a magyar függetlenségi eszmé érdekében, sem a nemzeti állam érdekében. Nem is beszélünk arról, hogy a demokratikus haladás szempontjából senki sem kísérelte meg kimutatni, hogy ez a veszett fegyverkezés tönkre teszi az államot és nap nap mellett újabb tápanyagot visz a forradalmi törekvések számára. Jogosan tehetjük meg azt a szemrehányást az uraknak, hogy a saját osztályuk érdekeit is elhanyagolják és nagyon gyámoltalanul védelmezik. Elvégre tudniok kellene már, hogy a császári hadseregek ilyen rohamos

fejlesztése elébb-utóbb nem a forradalmi törekvésekre nézve lesz veszedelmesebb, hanem arra az uralkodó osztályra, amely arannyal tömi a militarizmust, azt a militarizmust, amely első sorban a kis oligarkákat fogja elpusztítani.

A régi delegációk és a mostaniak közt megkíséréljük megállapítani a különbséget. Nos, a különbség ez: a régi delegációk kezesek voltak engedékenyek. A maiak kezesek és engedékenyebbek. A régiek alázatosak és szolgálatkészek. A maiak alázatosabbak és még szolgálatkészebbek. Hanem a régi delegátusok legalább dühösek voltak, hogy annyi pénzt kellett kiolvasniok. Ezek a maiak még csak nem is dühösek. Mialatt az első két koalíciós delegáció bizalmatlan volt a közös kormány iránt, a mostani már e téren is jámborabbak. Bizalmas lett. Megtelt bizalommal, mint a duda széllal.

Polónyi, a panamista.

Az igazságügyminiszter lovagiaszkodik

Halmos János vádoló.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 12.

A „nagy“ kormány igazságügyi miniszterének igen sok szennyes került már nyilvánosságra, de Polónyi mester a leleplezésekkel szemben sohasem volt tulságosan érzékeny. Ellenkezőleg mindig meglapult.

Azért is csodák csodája, hogy most mikor nem inzultusról, hanem vádról van szó; mikor Halmos volt polgármester azt mondja, ő neki vannak bizonyítékai, hogy Polónyi panamázott, ezt a tényt jegyzőkönyvvel vagy karddal akarja megsemmisíteni.

Polónyi tanúi: Bolgár Ferenc és Kaas Ivor tegnap este jártak ugyan Halmos lakásán, de nem találták odabaza. Hátrahagyták névjegyeiket és jelezték, hogy ma, szombaton délelőtt tíz órakor újra eljönnek. Ma

10 órakor be is állítottak Halmos lakására és felvilágosítást kérték.

Halmos János kijelentette, hogy ő nem ad semmiféle felvilágosítást vagy magyarázatot, hanem megbizsa Gajary Ödönt és Sándor Páit a maga képviselivel. Forduljanak ezekhez.

Halmos János ma egy hírlapíró előtt a következőket jelentette ki:

„Nem kívántam, hogy a napokban megjelent mordószám a lapokba kerüljön; mert amit mondtam, azt csak beszélgetés közben bizalmasan mondtam a társalgásban. De ha a hír belekerült már a lapokba, nem látok semmi okot, hogy abból, amit mondtam „akárcsak egy szemernyit is visszavegyek“.

Mit végeznek a segédek?

Hogy Bolgár, Kaas, Gajary és Sándor végezték-e már, azt nem tudjuk még; de körülbelül előre is meg lehet állapítani, hogy mi lesz a megvalósulandó eredménye. Gajary és Sándor ki fogják jelenteni, hogy itt nincsen szó lovagias uton megtörölhető személyes inzultusról, hanem egy köztisztviselő ellen emelt konkrét vádról. Ez a vád bírói uton tisztázható, de nyilatkozáttal vagy legyverrel nem. Ennélfogva nem engedik, hogy felük a személyes térre szorítsák és az ügyet a maguk részéről befejeztetnek jelentik ki. Hogy Polónyi megbízottai mit fognak tenni, erre nem merünk előlegesen következtetni. Nem hisszük, hogy ők is valami egyoldalú befejezést csinálnának. Lehetőséges, hogy ők is jegyzőkönyvükben azt fogják tanácsolni Polónyinak, hogy lépjen a bírói útra. Ám a törvények ezidőszentti legfőbb magyar örének nagy oka van a törvényes úttól való riadozásra...

Gazdák Andrásynál.

A tizezerhaldasok vizitben jártak tegnap Andrassy Gyula gróf belügyminiszternél. A küldöttség — amelyben a békésmegyei „Gazdasági Egyesület“ et Beliczey Géza, a bukott csabai követjelölt képviselte, nem kért mást a belügyminisztertől, csak akasztófát mindenki számára, aki tagadni meri, hogy tizezerhaldasok igazán alig-alig tudnak megélni ebben a sajtószabad-

sággal és gyülekezési joggal megvert országban. A belügyminiszter válaszában igyekezett megnyugtanni a gazdákat, hogy a maga részéről minden lehető meg fog tenni, hogy a munkásbajokat orvosolja. Az összes szakszervezetek feloszlását nem igéri, de nem is tartja szükségesnek. Azt ajánlja a gazdáknak, hogy maguk is szervezkedjenek, ez a legcélszerűbb dolog. — A miniszter válaszázt minden tetszésnyilvánítás nélkül vette tudomásul a gyönyörűen összeválogatott képviselet.

A főispán felebbez.

Érdekeltség a szavazásánál.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 12.

Tehát a főispán felebbez. Nem volt neki elég, a komoly értekezést meghallgatni. Nem az az ő célja, hogy a Szőlőssy ügyben a paraszok mielőbb megvizsgáltassanak. Neki nem az a célja, hogy a magyar csékei főszolgabírnak sok port felvert legyelmi ügye mielőbb teljesen tisztázzassék. Neki csak óváció kell, ha török, ha szakad. Minél több éjjen Giac Antal a képviselőházban a megkezdett diskciók után. Minél több dícséret az ő közigazgatási szaktudásáról a hivatalos és félhivatalos kormánypartii lapokban. Ez kell neki, ez az ő nagy szívének minél hőbb óhajta. Tehát felebbez a közigazgatási bizottságnak a Szőlőssy ügyben hozott ismert határozata ellen. Felebbezésében összehordta mindent. Ez nem lényeges. A fő, hogy felebbez, mert így lehet megint óvációhoz jutni.

Hogy ő a felebbezésében ismét moralizál, hát ez az ő baja. Olyanról beszél, olyan dolog ellen tiltakozik, ami senkinek, legkevésbé a megyei közigazgatási bizottságnak nem volt eszében. Mert csak nem akarja a publikummal elbitetni. Ő méltósága, hogy a megyén határozatlan szentesítették a baksut a megye tisztviselőinek. Persze ilyet hirdetni, ilyenről morfondirozni, egész népszerű téma lenne. Az autonómia sértő gyászvitének óriási népszerűséget szerezne. Nem így ám főispán

HASZNOS ÉS ÉRDEKES
KLEIN TESTVÉREK

vászon- és női-divat áruházában

8 ent-László-tér, Holdas-templom mellett.

Magyar adunk egy K 120 értékű varrógépet, 21 K önköltségünk megterítésemellől mindazon vevőnek ki, üzletünkben, bármily kis tételként is, 400 koronát vásárol. Őszi szövetek, sejmek, blous-kelmék, díszítési cikkek, szőrmearuk, választéka elmerést költenek vevőinkben. Olcsó árainkat és megbízható kiszolgálásainkat nagyszámu vevőink igazolják. — Helyi és vidéki telefon 584.

uram. A közigazgatási bizottság ismert határozatával csak azt erősítette meg, hogy egy határozatnak csupán indokolását nem lehet megfellebbezni! Erről, csak erről volt szó a határozatban és egyébről semmi másról. Nem is dönthetett a bizottság a felett, hogy a püspökségi képez előadása fegyelmi vétséget képez Szőlőssyvel szemben, vagy sem, hisz ez a fegyelmi választmány hatáskörébe tartozik. Tehát a méltóságos sopánkodás csak az üres levegőbe való lövöldözés és semmi egyéb.

Ami a felelősségben ezt követi, az már oly tendenciózus félremagyarázása a törvénynek, hogy még a vármegyei kapusának invenciójához sem méltó.

— Hogy mert szavazni az alispán, a főügyész, a főügyész a közigazgatási bizottságban ennél a kérdésnél? Hívja ki a nyugodt közérlelményt a méltóságos felelősség? Hisz ők érdekeltek. Hisz ők anyagilag és személyileg érdekeltek az ügyben, mondatik ok a felelősség soraiban. Oh! Oh. Hát ez már mégis sok ehhez hasonló félremagyarázás a törvény paragrafusaihoz egyszerűen megdöbbenést. Ha egy kevésbé méltóságos alak hozna fel ilyeneket felelősségében, rögtön reafognák, hogy rosszakaratu, konok perlekődő. És ez a pénzbírságot. De hát mit lehet tenni egy emberrel, aki ilyeneket állít, ha véletlenségből főispán az illető. Itt megáll minden emberi agy. A gondolatok, az érvek el kell hagyniuk. Ehez nem lehet megjegyzést fűzni. Itt a düh veszi elő az embert, vagy a mi sokkal jobb, a nyelvet. Méltóságos uram, ha a belügyminiszteriumban a koalíció baci-lusai még nem pusztították ki a józan belátást, ott azóta, a mióta az ön felelőssége megérkezett, a kapustól kezdve a földszinten, és az összes emeleten nem hallik egyéb mint egy általános, göröcsös hahota.

A képviselőház ülése. A Ház mai ülésén tovább tárgyalta a kultusz-tárca költségvetését. Az ülés egyetlen eseménye Sándor Pálnak a teherforgalom szünetelése tárgyában tett interpellációja volt. Wekerle miniszterelnök válaszában a waggonhiányt s a kellemetlen időjárást mondta, a forgalomzavar okozójának. A kormány — ígérte a miniszterelnök — mindent el fog követni, hogy a rend mielőbb helyreálljon.

Szegény menház Nagyváradon.

Egy humánus terv.

Csak terv ne maradjon.

Saját tudósítónktól. —
Nagyvárad, január 12.

Hogy Nagyváradon a kulturánsk, a humanizmusnak jobban bódóinak, mint bármelyik más városban, az elvitázhatalan tény. Ezt a kulturát, ezt a humanizmust, ugyszólván állandóan megszegyenyítette az a sok béna, aggott, tehetetlen koldus, akik jelenleg is Nagyvárad utcáin, ödöngnek s akik közé a szegénység ürügye alatt annyi csavargó, naplopó közveszélyes ember kerül, hogy bizalmatlanságot keltenek az igazi szegények iránt is.

Ennek a szegényletes állapotnak a megszüntetésére indult most megmozgalom Nagyváradon abból az alkalomból, hogy a szegényügy rendezése rövidesen szönyegre kerül a városházán. A terv szerint, a város kezelésében levő szegény alaphoz, az évenként befolyó büntetéspénzekből szegény menház volna létesítendő. A szegény menház lakóinak tartatása a polgárság körébe tartozna s az eddig adakozott filléreket szegényadó alakjában hajtánák be s ezzel egyidejűleg a város területén a koldulást végképpen eltűntetnék.

A szegényügy ilyenformán való rendezésének előnyei volna, hogy a közönség megmenekülne a koldulók folytonos zaklatásától, emelkedne a közbiztonság, mert a koldusok közé furakodó sok rovott multu idegen csavargók végképpen elpusztulnának Nagyváradról. Ugyszólván megtisztulna ez a város azoktól az egyénektől, akiknek nemcsak tápot, de alkalmat is adott a különféle büntények elkövetésére s akik napról-napra jobban-jobban megnehezítik a rendőrség működését. A bejelentési hivatal felállításával pedig végképpen kialakulna a közönség szempontjából, annyira elsőrangú nemcsak humánus, de közbiztonsági intézmény.

Örömmel üdvözljük a tervet, a mely a modern haladásnak is egyik követendő intézményét létesítendő Nagyváradon. És hisszük, ha határozott indítvány alakjában kerül a városi közgyűlés asztalára, nem akad egyetlen ember sem, aki ne a legnagyobb lelkesedéssel fogadná ezt. Mert hogy keresztülvihető, az bizonyos. Csak a polgárság együttes akarata szükséges és Nagyváradon otthont kapnak az elesett koldusok

és hajléktalanná válnak az eddig itt dorbézói, a közbiztonságot veszélyeztető rovott multu jött-ment csavargók.

Vége a háborúnak.

Feltalálták a béke ágyuját.

Saját tudósítónktól. —
Nagyvárad, jan. 12.

Szenzációzt jelent Párisból a táviró. A „Revue d'enseigement primaire” című antimilitarista lap szerkesztője, Edmond Potier a hadügyminiszterium előtt új ágyút készült bemutatni.

Az ágyu súlya hetvenöt kilogramm, tehát rendkívül könnyű. A hozzávaló golyó maga is új találmány, amennyiben teljesen sima s még sem forog a levegőben, minél fogva kisebb ellentállásra találván, messzebb hord és nagyobb az átütő képessége. Ezzel az ágyúval a hozzávaló golyóval, öt kilométernyire is el lehet löni.

Ha tehát Potier szavai megfelelnek majd a valóságnak s egyetlen ezred minden egyes katonája ilyen ágyúval felszerelve egy félmilliónyi sereget lesz képes megsemmisíteni, — vége a háborúnak! De azt hisszük, ez az ágyu az első próbánál csúttörtököt fog mondani s tovább folyik majd a barbár vérontás a huszadik század szegényére.

Bányaszerecséltenség Felső-Dernán.

Kazanrobbanás az aszfalttelepen.

Két munkás meghalt.

Saját tudósítónktól. —
Nagyvárad, január 12.

Borzalmas bányaszerecséltenség tartja izgatottságban a felső-dernai aszfalttelep személyzetét. Tegnap éjjel egy óra körül egy kazán fölrobbant és két munkás szörnyű halálát okozta.

A felső-dernai aszfalttelepen vigan folyt a munka tegnap éjjel, amikor egyszerre csak borzalmas robbanás reszkettette meg a levegőt. A munkások rémülten rohantak a vészes robaj irányában és egy szétrepedt kazán mellett a földön félholtan feküdtek Székely Elek és Kádár József munkások.

A szerencsétlen embereket a kazánval való foglalatosság közben érte a katasztrófa, amelynek okát eddig még nem sikerült megállapítani.

O. F. a. r. Károly dr. az aszfalttelep orvosa nyomban ápolás alá vette

a szerencsétlenül járt munkásokat, akiket azonban már nem lehetett többé az életnek megmenteni. A robbanó kezén irtózatos erővel vágta őket a földhöz s ezenközben mindketten súlyos agyrázkódást szenvedtek.

Kádár József egynegyed 3 órákor, Székely Elek pedig hajnali 5 órákor szenvedett ki. Kádár még csak 29 éves volt s özvegyet hagyott hátra, Székely 39 éves és nőtelen volt.

A nagyvárad királyi ügyészség értesülve a szerencsétlenségről, a margittai járásbírók küldte ki a vizsgálat megejtése végett, amely ki fogja deríteni, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség. Ez azonban a szegény fiatalon elhalt munkások szempontjából édes keveset ér.

Egy gimnázium botránya.

A tanár ur pofozkodik.

Saját tudósítónktól. —
Nagyvárad, január 12.

Az aradi gimnázium falai között csak nem akarnak kifogni a botrányok. Nemrégiben történt, hogy egy előkelő aradi polgár kénytelen volt az intézetbe járó nyolcadik osztályos fiát az iskolában uralkodó brutálitások miatt kivenni.

A legujabb botrányról ezt a tudósítást adjuk:

Alig pár hónap előtt nevezett ki a közoktatásügyi miniszter az aradi gimnáziumhoz egy polybedző Állófiatalembert ideiglenes helyettes rejtanárnak. Az ifjú pedagógus mindjárt azzal kezdte szereplését, hogy a gondjaira és nevelésére bízott diákokat irgalmatlanul megpofozta. Tegnapelőtt egy Szakál nevű negyedik osztályos tanuló pofozott fel a tanár ur, az egész osztály megbotrányozására, tegnap pedig Morgenstern Gyula aradi fogorvos Henrik nevű negyedik osztályos fiút ötször úgy arcul vágta, hogy a szegény gyerek az ütésektől elszédült, majd támogatlyogva ment haza. A fiu olyan rosszul lett, hogy ágyba kellett feküdenie. Keppich Jakab dr. azonnal megvizsgálta a fiút s a tapasztaltakról orvosi látéletet állított ki.

Szomorú állapotok ezek, mert Arad polgárai ezeket áldoznak kulturális célokra. Múltán elvárhatnók, hogy ez a hirhadté vált gimnázium ne ellensége, ne üldözője legyen a tanuló-ifjúságnak.

Minden vevő ingyen kap egy életnagyságu fényképnagyítást, mely Budapest egyik legelső műintézetében készül. **Husz koronát meghaladó rendelvények vidékre bermentve küldetnek.**

Jöjjen el és tekintse meg kirakatainkat! Saját szemével meggyőződhetik arról, hogy a

GLÓBUS NAGY ÁRUHÁZ

Megkezdődött a nagy kiállítás.

Gyönyörű selyem blouzek 4 frittól feljebb. Dívaszt blouze selyem méterje 75, 95 és 1 fr 25 kr. 60 különféle mintában.

Saját érdeke kívánja, hogy bejárnakot felkeresszen, mert ha egyszer vásárolt nálunk, szívesen visszatér.

NAGYVÁRAD LEGOLCSÓBB

Főüzlet: Kert-u. (Korona-kávéházzal szemben).
Füldüzlet: Zöldfa-utca, (Zöldfa-szálloda).
BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSA

H I R E K.

*** A hétfői lap megszűnése.** Réfgóta bangoztatott panasz, hogy a lapok hétfői megjelenése technikai akadályok miatt csak a leglehetősebb erőfeszítéssel vihető keresztül. A vasárnapi munkaszünetet ugyanis respektálni tartozik az újságíró és a nyomdászemlézet egyaránt. Erre az egyedül helyes álláspontra helyezkedtek a budapesti újságkiadók valamennyien, akik az indokolatlan hétfői lapszámokat beszüntették. Ma már egyetlen budapesti lap sem jelenik meg hétfőn. Ilyenformán a közönség tendenciózus megtévesztése volna, ha a vidéki lapok akarnák a hétfői lapot forszírozni, amely többnyire silány, erőszakolt tartalmán fogva amugyis csak szegényére válik az újságnak. Ez indította az „Előre”-t is arra, hogy a hétfői számot megszüntesse. Az „Előre” egy idő óta már nem jelenik meg hétfőn, de annál élénkebb és tartalmasabb a keddi száma. Amikor az olvasó jóindulatát kérjük, közölni kívánjuk, hogy az „Előre” legközelebbi száma a vasárnapi munkaszünet miatt kedden korán reggel a szokott bő tartalommal jelenik meg.

*** Janky József temetése.** Virosszerte mély részvételt keltett Janky József elhunytja. A gyászbarobult családát a mai nap folyamán részvétnyilatkozatokkal halmozták el. A díszes temetés vasárnap délelőtt háromnegyed 11 órakor megy végbe a Kálvária-utcai gyászházból. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara a következő gyászjelentést adta ki:

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara mély megilletődéssel és őszinte bánssal részvételt tudatja alakulásáról: tíz évig volt nagyérdemű elnöködésnek s a legutóbbi időig buzgó beltagjának, kereskedelmünk és iparunk kiváló vezérférfiának, Janky József urnak, áldásos, a hazai kereskedelem fejlesztése körül felejtetlen érdemeiben gazdag, tevékeny élete 73-ik évében, f. évi január hó 11-én történt elhunytát. A boldogult hült tetemének örök nyugalomra helyezése f. évi január hó 13-án vasárnap délelőtt háromnegyed 11 órakor megy végbe a kálvária utcai 17—76. sz. gyászháztól. Mely végtisztességre a kamara összes tagjait tisztelettel meghívjuk. Nagyvárad, 1907. január hó 12. Emlékét hálas kegyelettel őrizzük!

*** Letartóztatott bárónő.** Budapestről telefonálják: Szenzációs letartóztatás történt ma Budapesten. Gosztonyi Gézáné báróné Jekelfalussy Lajosné nevére 10.000 koronás váltót hamisított. A letartóztatott bárónő Sándor László rendőrfogalmazó előtt töredelmesen bevallotta bűnét. Gosztonyi báróné már egy ízben ha-

misított 15000 korona áru váltót, de akkor családja megmentette. A bárónővel együtt letartóztatott büntársát Lázár volt bankigazgatót is.

*** Képviselők afférja.** Sümegi Vilmos országgyűlési képviselőnek a tegnapi képviselőházi ülésből kifolyólag lovagias ügye támadt Leitner, Pető és Bródy Ernő demokrata képviselőkkel. Leitner és Pető Sümegi megbízottainak kijelentették, hogy demokrata hitvallásuknál fogva nem hajlandók lovagias elégtételadásra. Bródy Ernő ellenben késznek nyilatkozott a fegyveres elégtételadásra, mire Sümegi megbízottai — mely különös fordulat — kijelentették, hogy mert a másik két képviselő nem ad lovagias elégtételt, most már Bódytól sem reáskálnak fegyveres elégtételadásra.

*** A sütet Polónyi.** Késő éjjel telefonálja tudósítónk: Halmos János volt polgármester a Politikai Értesítő ma esti számában nyilatkozik. Nyilatkozatában szenzációs leleplezéseket közöl Polónyi Géza igazságügy-miniszterrel, melyek minden eddigi bűnének kompromittálóbbak Polónyira. Politikai körökben a történetek után biztosra veszik Polónyi közeli bukását.

*** Szegény baptisták!** . . . A baptisták bizony szegények, nem tudnak boldogulni. Az ő ábrándos lelkeik számára nincs e ridég világban hely. Most hogy a nagyvárad baptista hitközség megalakítását nem engedte meg a kultuszminiszter, az egész ország baptistái elhatározták, hogy mindnyájan belépnek a budapesti baptista hitközség kötelékébe. Ma már tehát csak egyetlenegy hitközségük van a jámbor, hívő baptistáknak. Szegények . . .

*** Dreyfust inzultálták.** Párizsból jelentik: Az ártatlanul szenvedett Dreyfus Alfréd őrnagyot ma este hivatalából jövet ismeretlen tettesek megtámadták. A merénylők Dreyfust a földre teperték, ruháit leszaggatták, ütlegelték és letépték melléről a becsületrend keresztjét. Párizsban óriási izgatottságot keltett a megdöbbenő eset.

*** Öngyilkosságok a hadseregben.** A közös hadseregben és kevédségnél előfordult öngyilkosságokról szomorú statisztikát terjesztett a honvédelmi miniszter a Ház elé. A kimutatás 1905. évi október 1-től 1906. évi szeptember 31-ig bezárólag szól. E szerint a közönségnél 96 öngyilkosság és 55 öngyilkos kísérlet történt, a kevédségnél pedig 30 öngyilkosság okai illéti, a legtöbben a katonai szolgálatból való kilépekedés és szerelmi bánat miatt váltak meg

életüktől, illetőleg kísérelték meg az elváltást.

*** Főnökök figyelmébe.** A magánbiztosítók egyesületének állás-közvetítő osztálya a t. főnök urnaknak díjjalanul rendelkezésre áll. Állás-kereső könyvelők, irodatisztek, utazók, gyakornokok állásodóan előjegyzésben. Fevilágosítással készséggel szolgál az egyesület ügyvezető tisztviselője. Hivatalos órák délután 3—5-ig. Helyiség Kossuth Lajos-utca 13. I. em.

*** Bevonulnak az ujoncok.** A kaszárnyák mozgalmias napoknak néznek most elébe. Január 15-én ugyanis bevonulnak az ujoncok, amikor is előbb az öreg katonákat bocsátják haza. Öröm és sirás hangja fognak összefolyni azzá az ismeretes berukkoló hangulattá. A nagyvárad kaszárnyájában már folynak az előkészületek Várják az ujoncokat.

*** Menekülés a halálba.** A nagybecskereki honvéd laktanyából tegnapelőtt délután megszökött Lazarev Mátyas közhonvéd, aki a 10-ik században szolgált. Valami kisebb hibái követett el a szolgálat körül és a büntetéstől való félelmében hátorta el magát arra, hogy megszökik a katonaságtól. A kaszárnyát katonaruhában tegnapelőtt délután hagyta el és Titel felé vette útját. A megszökött katonát hiába keresték. Minden fáradozás kárba veszett, mert a legerélyesebben folytatott nyomozásnak semmi eredménye nem volt. A csendőrség végre megtudta állapítani a szökevény útját. Ez nem is volt olyan nehéz, mert hiszen Lazarev Mátyas katonaruhában szökött el s így megállapították azt is, hogy Titel felett néhány kilométerre, csolnokon akart a Tiszán leereszkedni és a Dunán át Szerbországba menni, mert így mondta azt el annak a halászerbernek, akitől a lélekvesztőt megvette. A nyomozás megállapította aztán, hogy Lazarev Mátyas a Tisza jobb partján nem kötött ki s megállapította azt is, hogy csolnakkal Titelig nem ér le. Így hát igen valószínű, hogy a szerencsétlen katonaszökevény, amint a könnyű lélekvesztőn a jégben zajló Tiszán át akart kelni, a könnyű kis sajkából kifordult és a Tisza fagyos hullmaiban lelte halálát.

SZINJÁTÉK.

Heti műsor.

Vasárnap: d. u. Gül Baba, este Papa leánya operett. (Kornaival.)
Hétfő: Papa leánya.
Kedd: Papa leánya.
Szerda: Papa leánya.
Csütörtök: Vig özveggy.
Péntek: Gigánybáró.
Szombat: Lovag ur (ujdonasg.)
Vasárnap: Lovag ur.

A papa leánya. Kornai Bertával eredeti ujdonságot mutat be ma este a színház. Dr. Molnár Gyula énekes bohézata, „A papa leánya” az ujdonság, amire ambícióval folynak napok óta a próbák úgy hogy ma megtartható

a premiér. A mulatságos darab címszerepét Kornai Berta játssza, míg a papa, egy alczeres Szarvasi Soma lesz. Mellettek Lányi Edit és Paláthy visznek vezető szerepet. Stojanovics szép muzsikája mellett több helybeli betétet is fognak énekelni.

Kornai Berta Debrecenben. A színház vendégét meghívták Debrecenbe több fellépésre. Kornai Berta a „Papa leánya” előadásai után Debrecenbe megy és jőre héten visszatekerczik, mikor is a „Szegény Jonathan”, „Nebántsvirág”, „Koldusgrót” és a „Bohém szereltem”-ben folytatja vendégjátékait a Szigligeti színházban.

NYILTTÉR.

Téli férfi divat.

Igazán meglepő ujdonságokkal lepté meg **Gelberg A.** férfi uri divat szabó a megrendelőt és a város közönségét.

A legdivatosabb **angol francia és soót gyapju szövetek** **du vála sztékát** halmozta össze, mely a nagyérdemű rendelőknek bár milyen kényes ízlesnek megfelel. Különösen ajánljuk az újonnan berendezett **férfi uri divat-szalon** megtekintését, mely Beóthy-utca 10. sz. alatt most nyílt meg.

Kitűnő tisztelettel

Gelberg A.,

uri férfi szabó.

120 — 20.

LEGUJABB.

Stassnoffot elítélték.

Öt évi súlyos börtön.

Zágráb, január 12. Az itteni törvényszék tárgyalta Stassnoff Józsefnek, a hírneves szélhámosnak bünpörét. A tárgyalás a kora reggeli órákban kezdődött s a tárgyaló terem színlülig megtelt érdeklődő közönséggel.

A délelőttöt a kihallgatások foglalták le. A perbeszédre délután került a sor. Az ügyész súlyos büntetést, a védő fölmentést kér.

A bíróság 4 órától egyegyed 6 óráig tartó hosszas tanácskozás után meghozta ítéletét, amely Stassnoff Józsefet csalás büntetésében mondja ki bűnösnek s öt ezért öt évig tartó súlyos börtönbüntetéssel sújtja.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Alkalmi cipővásár!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy legfinomabb kivitelű

női és férfi cipőinket,

melyek újat gyárunkban készülnak, a legolcsóbb szabott árak mellett árunkjuk.

57 24—50.

árunkjuk.

Báli és alkalmi cipőkből folytonos ujdonságok.

Tisztelettel

Nádor Henrik és Társa,

Helybeli és vidéki telefon 63.

Nagyipac-tör. Kereskedelmi palota.

Apró hirdetések.

- Aki** mint könyvelő, segéd, munkás vagy bármely más minőségben állást keres
- Aki** házat, földet, szállót, zongorát, cim ba imot, butort vagy bútort el akar adni, vagy ilyeneket venni
- Aki** tanítót, nevelőt vagy nevelőnőt, bonnet vagy nyelvmestert keres
- Aki** kereskedelmi cikkeire, ipartermé-neire verőket keres
- Aki** ismeretséget akar kötni
- Aki** előnyös üzleti összeköttetéseket akar kötni
- Aki** lakást bérebe akar venni vagy ki akar adni
- Aki** olcsó pénzkölcsönt akar felvenni
- Aki** közeli akar valakivel valamit (nő-sültni vagy férjhez menni)

biztos eredményt
ér el, ha az

„E L Ö R E”

apró hirdetési rovatát
igénybe veszi.

Kereset kockázattal és biztos sikerrel ér el
Próbálja meg! mert ha csak egy kicsit
gondolkozik, okvetlenül
látja arra, hogy ennek is van hir-
delmi valója

Minden szó egyszeri belkötése csak
négy fillér.

Szegényeknek és állásértkü munkásoknak ingyen.

Kéksz-zsír 5 kilós postacsomag * K
70, Kicsinyben legjutá-
nyosabban! * ED virsli, füstölt hus-
lék, halkonzervek, házikenyér, fűszer
árak

Nis Estén felt páhlik, szőlői borok
csomaga szőlő. Gyomorbajusoknak barát,
* * * * *
Nagyvárad, Nagypiac-tér. 101

**Aki olcsón akar ékszeret vásá-
rolni,** a káros arany jegy- és kőves
gyűjrt divatos füllegőt stb. keresse fel
Ferdinber Testvéreket Kossuth-Lajos-u. 22.
162

**Megbízható és jó
kitünő zseborla láncsal**
csak 1 ftt 40.

50.000 drbot vásároltam egy fe-
keteerdői órágyár feloz-
tatása alkalmából, éppen ezért adha-
tok egy remek Glória-üzűt 36 órán-
ként lejáro aranyozott Remontoir An-
ker zseborát lánc és zsuzsuval 3 évi
jársbeli jótállás és utánvét mellett
1 ftt 40 ért.

I. Némel áruház
S. Kohane, Krakau Nr. 156.
Nem megfelelő árukat a pénz
visszaküldték.
Számos készlettel rendelke-
zem. 1-2

Olcsó pénz!

Jelzálogos és hosszú törlesztéses köl-
csönök, drágább kamatu tartozások olcsóbb
kamatlábra felcserelése (convertálás), bizt-
viselői kölcsönök, házak földbirtokok adás-
vétele és parcellázása, hitelforgalmi takarékpénztárak adas-vételeit előnyös feltételek mel-
lett lehoynolt Gránát Sámuel, bankbiz-
ományi irodája Nagyvárad, Kossuth-utca 9.

**Helyi ismeretekkel
bíró szorgalmas egyén
hirdetés
gyűjtésére
felvétetik.**

Cim a kiadóhivatalban.

**Magyar Bank részvénytársaság
Nagyvárad.**

A „Magyar Bank r. t. t. rész-
vényeselt felkérjük, hogy jegy-
zett részvényeik után az ese-
dékes 20 százalékos
részvényenként 40 koronát,
a 20 2-0
„NAGYVÁRADI NÉPBANK” r. t.
penztáránál mielőbb befizetni
sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1907. jan. hó 7.
AZ IGAZGATÓSÁG.

Hirdetmény.

„A Gazdasági és Iparbank”
zálogházában (Zöldfa-utca)
a jövő hó február első
felében

árverés lesz.

felkérem a zálogtulajdonoso-
kat, hogy tárgyaikat mielőbb
rendezni sziveskedjék, nehogy
azok eladódjanak

22 1-3 Tisztelettel
Amigó Mór,

**Butorraktár és
kárpitós üzlet!**

Tisztelettel b. tudomására hozom a
nagyérdemű közönségnek, hogy üzletemet
Teleky u. 24. sz. alá helyeztem
s a mai kornak megfelelő, legcsinosabb
modern stíli butorokkal rendeztem be.

Raktáron tartok **ebédő, hálószoba-
terendezéseket és szalon garni-
turákat** és minden a szakmába vágó
munkák ndlam a

legelőssőbb árban szerezhetők be
egy hogy már egész Biharmegye **Pelley**
butorraktáráról beszél. Ugyisint minden
esztergályos munkát saját műhelyemben
készítek és raktáron tartok.

Teljes tisztelettel 43
PELLEY SÁNDOR,
butorraktáros.

Alkalmi vásár!

**MINDEN
óra és ékszer cikkek**
igen olcsó alkalmi árban

kaphatók a már 20 év óta
fennálló és kipróbált meg-
bizhatósága óras és ékszerész

**Szilágyi Géza
és Társánál**

Fő-utca, Orsolya-zárda épület.
Sebő Imre papír üzletével szemben
10-10 119

**Olcsó gazdasági gépek
eladók.**

Répvágó zuzóval, lendkerékkel
35 ftt, gyári ára 80 ftt. Répa-
vágók 14 ftt, vasfedővel 15 ftt.
Van 10 drb használt tengeri-
morszoló 15 ftt, de kijavítva.
Szecskavágó 2 késsel 24 ftt vas
állványon. Dob szecskavágó 3
késsel 24 ftt. Borfejítő gép kör-
forgó 60 ftt, Gőzmosó gép 50
frr. 12 szak eke 7-es 20 frr,
8-as 24 frr, egy új sorvető gép
13 soros 160 frr. A legújabb
toló rendszer, 3 járgány a leg-
jobb karban, hibátlan. Nem kop-
pott, ára a felszerelés szerint
Reményi Ferenc, Berettyóújfalú.

TELEPHON

sz egész megyére 626.

**Első Biharmegyei és Nagy-
várad**

műbútorgyár

Ajánlom a legegyszerűbbtől a leg-
modernebb kivitelig **száját gyáram-
ban készült szalon, ebédő,
háló, kávéházi és szállodai
berendezéseket** a legszolidabb
gyári árak mellett.

Rajzok, költségvetések kívánatra
díjmentesen.

28-100 Raktár és iroda: 2
**Kispiacon-ter. Holdas templom
mellett.**

Telepek: **Kolozsvári-utca 39.
és Kapuárus-utca 2.**

Büchler Márton
bútorgyáros.

Gyermek-kocsik

Fiu- és leány-rubak, öltönyök, gyermek
fehérneműek.

Csacsomó-kelengyék.

Bazár-árak, játékok, kosárárak
olcsó árak, nagy választék

Id. STERN VILMOS-nál

Nagyvárad, Kossuth-utca 16.
(Volt rendőrségi épülettel szemben.)

Pénz!

Olcsó tőkétörlesztéses köl-
csönöket 10-75 évre folyósít,
ugyisint régi, drágább kamatu
kölcsönöket kicsérél (convertál) a
lehető legrövidebb idő alatt,

házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való **adás-vételét**
vagy **bérletét** a legsikeresebb
eredménynyel közvetíti.

Földbirtokok parcellázását

saját költségén elvállalja és finan-
cirozza

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár bankbizo-
mányi és ingatlanforgalmi irodája
Nagyvárad, Mészáros-utca 2. sz. 46

Egyszeri vásárlás által mindenki meggyőződik

mily olcsón lehet

az ujonnan megnyílt

**arany, ezüst, ékszer és óra-
áruházban vásárolni.**

Bemer-tér 2. sz. alatt az emeleten.

(Molnár-fele cukrászda fölött.)

1 finom nickel óra	2 ftt. 50 kr.	1 35 gramos női Loignon lánc	41 ftt. — kr.
1 finom acél óra	2 ftt. 75 kr.	1 4 " karika aranygyűrű	5 " —
1 valódi ezüst óra	5 ftt. — kr.	1 3 " fejes	3 " 50
1 arany női óra	12 ftt. — kr.	1 inga óra ütő szerkezettel	8 " —
1 arany férfi óra	25 ftt. — kr.	1 fali óra	2 " 50
1 28 grammos arany férfi lánc	24 ftt.	1 ébresztő óra	1 " 50

Uj órákért 5 évi jótállás.

Videki megrendeléseket pontosan eszközök, meg nem felelő árut
visszatartókélek. — Állítsam javított órák és ékezetek, mint nyak kerül-
nek ki műhelyemből 3 évi jótállás mellett, rugólerés esetén is.

HERBST FÜLÖP,

amerikai műorás és ékszerész.